

УДК 338.246.012.5:[336.02:[338.49:656]]:346.12(477)

Піріашвілі О. Б.

Інститут економіки та прогнозування
Національної академії наук УкраїниДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК МЕХАНІЗМ ФІНАНСУВАННЯ СЕКТОРІВ
ВИРОБНИЧОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ¹

У статті розглянуто питання щодо розвитку механізмів державно-приватного партнерства в країні в теоретичному та правовому аспектах. Висвітлено теоретичні питання формування механізмів державно-приватного партнерства в Україні та інших країнах світу в контексті фінансування секторів виробничої інфраструктури. Розглянуто особливості нормативно-правової бази державно-приватного партнерства у сфері транспорту та транспортної інфраструктури в Україні. Запропоновано основні напрями вдосконалення нормативно-правового забезпечення державно-приватного партнерства в країні.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, механізм фінансування, виробнича інфраструктура, нормативно-правова база, інфраструктурний проект, транспортна галузь, транспортна інфраструктура.

Постановка проблеми. Питанням розвитку механізмів державно-приватного партнерства (ДПП) на сучасному етапі соціально-економічного розвитку в українській науковій економічній літературі та наукових економічних дискусіях в останній час почали приділяти достатньо уваги з боку теоретиків та практиків у сфері державного управління, ведення бізнесу та наукової діяльності. Разом із цим слід зазначити про низку невирішених важливих проблем та питань у цій сфері державного регулювання економіки. Збільшення зацікавленості з боку експертного співтовариства щодо питань розвитку державно-приватного партнерства (ДПП) пов'язане, на нашу думку, з його перевагами щодо залучення фінансових ресурсів, зокрема, інвестиційних ресурсів, в економічний обіг країни. В умовах гострого дефіциту інвестицій в економіку України, зокрема так званих «довгих грошей», для цілей сталого розвитку та зростання національної економіки це дуже актуальне питання соціально-економічного розвитку країни.

Насамперед слід зазначити, що одними з актуальних завдань щодо подальшого розвитку механізмів державно-приватного партнерства (ДПП) у процесі залучення інвестиційних коштів для розвитку різних секторів національної економіки, зокрема секторів виробничої інфраструктури, є формування та розвиток інституціонального середовища ДПП, методологічного забезпечення проектів на принципах ДПП, зокрема щодо модернізації виробничої інфраструктури в сучасних умовах реформування національної економіки для забезпечення сталого економічного розвитку в країні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні проблеми формування та поширення практики ДПП у соціально-економічному розвитку країни висвітлено в працях як зарубіжних, так і вітчизняних учених. Слід відзначити, що останнім часом різним аспектам розвитку механізмів державно-приватного партнерства (ДПП) у фінансуванні стратегічних інвестиційних проектів в Україні присвячено наукові праці низки вітчизняних учених, серед них: О. Амоша, Л. Афанасьєва, О. Берданова, І. Богдан, І. Брайловський, В. Вакулєнко, М. Василенко, Ю. Вдовенко, О. Вінник, Б. Винницький, В. Геєць, А. Гриценко, Б. Данилишин, В. Демішкан, Т. Єфименко, О. Єгорова, І. Запатріна, О. Никифорок, К. Павлюк, О. Маслюківська, Д. Наумов, Ю. Шевчук, О. Сідуняк,

О. Соловійова, А. Ткачук, О. Карий, Г. Павлова, О. Пильтай, К. Процак, А. Мавріна, Є. Черевиков, П. Шилепницький, Л. Федулова, П. Яковлев та ін.

Так, основні напрями наукових досліджень у сфері взаємодії держави та бізнесу, зокрема щодо розвитку механізмів державно-приватного партнерства (ДПП) у фінансуванні стратегічних інвестиційних проектів для української економіки на національному та регіональному рівнях, можна класифікувати, на нашу думку, так:

– теоретико-методологічні засади розвитку державно-приватного партнерства (ДПП), зокрема достатньо широко висвітлені сутність, принципи, роль, форми реалізації ДПП та методи фінансування пріоритетних (стратегічних) проектів на засадах ДПП;

– питання законодавчого та методичного забезпечення ДПП тобто комплекс питань щодо інституціонального забезпечення (так званих інституційних обмежень) стосовно розвитку механізмів ДПП у фінансуванні стратегічних інвестиційних проектів у країні;

– вивчення передового світового досвіду реалізації великих інвестиційних проектів на засадах ДПП у різних сферах національної економіки, у тому числі й щодо модернізації секторів виробничої інфраструктури національної економіки, таких країн, як: Австралія, Великобританія, Греція, Ірландія, США, Канада, Казахстан, Польща, Росія, Хорватія, Японія та ін.;

– використання у процесі фінансування соціально-економічного розвитку країни механізмів ДПП на різних рівнях державного управління національною економікою, зокрема на макроекономічному та регіональному;

– використання механізмів ДПП у різних секторах національної економіки, зокрема в секторах виробничої інфраструктури (будівництво автошляхів, залізничний транспорт, енергетична сфера тощо), інноваційна та наукова сфери діяльності, житлово-комунальне господарство та соціальна сфера.

Слід підкреслити, що зазначені напрями наукових досліджень у сфері запровадження механізмів ДПП у фінансуванні пріоритетних інвестиційних проектів у країні можуть із часом переглядатися з урахуванням сучасних викликів та актуальних питань розвитку національної економіки.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на достатню увагу українських науковців та практиків до вибраної проблематики, дослідження питань розвитку та запровадження механізмів державно-приватного партнерства у секторах виробничої інфраструк-

¹ Стаття підготовлена в рамках виконання НДР відомчої (прикладної) теми «Інституціональне забезпечення функціонування виробничої інфраструктури України» (державний реєстраційний № 0116U005855).

тури, зокрема в транспортній галузі та транспортній інфраструктурі, набуває особливої актуальності на сучасному етапі розвитку. В останні роки активно дискутуються питання низького рівня інституційного складника органів державної влади і приватного сектору щодо реалізації інфраструктурних проектів на принципах державно-приватного партнерства в транспортному секторі національної економіки.

Мета статті полягає у з'ясуванні та уточненні теоретичних та правових аспектів розвитку механізмів ДПП в Україні на сучасному етапі соціально-економічного розвитку в процесі фінансування стратегічних інвестиційних проектів у секторах виробничої інфраструктури.

Виклад основного матеріалу дослідження. В останні роки в Україні спостерігається збільшення уваги до питання запровадження інституту ДПП, яке, відповідно, знайшло своє місце серед стратегічних пріоритетів урядових програм соціально-економічного розвитку країни як альтернативний спосіб відновлення та модернізації певних секторів національної економіки, у тому числі й секторів виробничої інфраструктури (транспортний та енергетичний сектори).

Так, у науковій роботі П. Шилепницького розглянуто проблему ефективності реалізації проектів на принципах державно-приватного партнерства (ДПП), зокрема обґрунтовується підхід до оцінки ефективності проектів на засадах ДПП, де основним узагальнюючим показником оцінки потенційного успіху проекту державно-приватного партнерства є визначення вартості за гроші (ВЗГ), обґрунтовується використання у цьому контексті поняття «вартість за гроші» [1, с. 4]. До того ж автором пропонується система основних показників ефективності в рамках реалізації проектів на засадах ДПП, а саме [1, с. 4–6]:

1. внутрішня норма доходності проекту (ВНД) (Internal Rate of Return);
2. прибутковість майна (фондовіддача) (Return of Equity);
3. період окупності (ПО) (payback period – PP);
4. коефіцієнт покриття щорічного обслуговування боргу (КПЦОБ) (Annual Debt Service Coverage Ratio);
5. коефіцієнт покриття обслуговування боргу протягом життя позики (КПОБ) (Loan Life Debt Service Cover Ratio);
6. чиста теперішня вартість субсидій (ЧТВС).

Окрім того, автором запропонована інша група (система) показників, які використовуються для оцінки ефективності реалізації проекту в рамках ДПП як приватним, так і державним учасником, а саме показники ресурсної ефективності проекту на принципах ДПП. Так, ресурсна ефективність проекту ДПП виражається за допомогою таких узагальнюючих та часткових показників, як: ресурсовіддача, ресурсомісткість, економія ресурсів, прибуток на одиницю вартості ресурсів, дохід на одиницю вартості ресурсів, ресурси на одного працівника, ресурси на 1000 осіб обслуговуваного населення, тощо [1, с. 6].

У роботі О. Баталова та І. Валюшко розглянуто особливості запровадження державно-приватного партнерства (ДПП) на регіональному рівні в Україні як дієвого механізму нової регіональної політики. Так, зокрема, автори розглядають сутність та зміст економічного терміну «державно-приватне партнерство», у процесі аналізу положень Закону України «Про державно-приватне партнерство» від 01.07.2010 № 2404-VI виявлено низку

законодавчих недоліків; також наведено перелік інфраструктурних проектів, які підготовлені до реалізації на принципах ДПП на регіональному рівні; обґрунтовано різні сучасні форми реалізації проектів на засадах ДПП, а саме концесії, оренди, лізингу та виробничій та соціальній інфраструктурі; виокремлено системні проблеми використання механізмів ДПП на місцевому та регіональному рівнях господарювання в країні [2, с. 2–7].

Звернімося до аналізу передової міжнародної практики ефективного запровадження та розвитку механізмів державно-приватного партнерства (ДПП) в інвестиційному розвитку провідних країн світу та шляхів його застосування в Україні, який розглянутий у наукових працях Л. Афанасьєвої, Б. Вінницького, І. Запатріної, Т. Єфіменко, Г. Павлової, О. Попело та інших учених-економістів та практиків.

Так, зокрема, Л. Афанасьєва розглядає питання провідної зарубіжної практики реалізації проектів на засадах ДПП у сфері розвитку інфраструктури національної економіки на сучасному етапі розвитку, а також чітко окреслює певні інституційні обмеження й особливості реалізації різних форм державно-приватного партнерства (ДПП) у країні, зокрема йдеться про концесію, оренду, спільну діяльність, тощо [3, с. 50–51]. Разом із цим автором розглянуто особливості та запропоновано низку рекомендацій щодо створення спеціалізованого органу з підтримки розвитку ДПП у країні, так званий спеціалізований підрозділ ДПП (або PPP Units) [3, с. 51–52]. Л. Афанасьєвою достатньо глибоко, на нашу думку, проаналізовано активність реалізації проектів на принципах ДПП у різних країнах світу за пріоритетними видами економічної діяльності, а саме у сфері соціальної та виробничої інфраструктури національних економік зазначених країн [3, с. 51–52].

У роботі Г. Павлової виокремлено на основі аналізу літературних джерел різні підходи до розуміння сутності та визначення змісту економічного терміну «державно-приватне партнерство» і наведено різні визначення зазначеного терміну, у тому числі його тлумачення в Законі України «Про державно-приватне партнерство» від 01.07.2010 № 2404-VI з останніми змінами та доповненнями від 16.10.2012 [4, с. 130–131]. Автором розглянуто питання нормативно-правового забезпечення державно-приватного партнерства (ДПП) в Україні з використанням зарубіжного досвіду; виявлено низку важливих проблем, які перешкоджають розвитку державно-приватного партнерства (ДПП) в Україні на сучасному етапі соціально-економічного розвитку та сформульовано перспективні напрями розвитку державно-приватного партнерства в країні [4, с. 132–133].

Слід зазначити, що вітчизняна практика запровадження та реалізації масштабних національних проектів на засадах державно-приватного партнерства (ДПП) в Україні та її регіонах доволі незначна на сучасному етапі соціально-економічного розвитку країни. Сучасний етап розвитку ДПП в Україні експерти характеризують як початкову стадію розвитку, яка потребує подальшого вдосконалення та вирішення актуальних проблем, пов'язаних із запровадженням механізмів державно-приватного партнерства (далі – ДПП) у фінансуванні стратегічних інвестиційних проектів. Передусім щодо нормативно-правового забезпечення проектів ДПП в Україні у 2013 р. був розроблений базовий документ стратегічного характеру – *Концепція розвитку державно-при-*

ватного партнерства в Україні на 2013–2018 рр., яка схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2013 р. № 739-р. Зазначена концепція заклала науково обґрунтовану базу запровадження моделі фінансування стратегічних інвестиційних проектів на принципах ДПП у країні. До того ж в Україні запровадження механізмів ДПП уже майже вісім років регулюється Законом України «Про державно-приватне партнерство» від 01.07.2010 № 2404-VI з останніми змінами та доповненнями від 16.10.2012 та іншими нормативно-правовими актами України (табл. 1).

Слід зазначити, що наявність в українському законодавстві діючих законів України, зокрема «Про державно-приватне партнерство» від 01.07.2010 № 2404-VI [8], «Про концесії» від 16.07.1999 № 997-XIV [9], «Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг» від 14.12.1999 № 1286-XIV [10], «Про угоди про розподіл продукції» від 14.09.1999 № 1039-XIV, «Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення регуляторних бар'єрів для розвитку державно-приватного партнерства та стимулювання інвестицій в Україні» від 24.11.2015 № 817-VIII, а також відповідних підзаконних нормативно-правових актів (табл. 1) свідчить про прагнення до широкого впровадження сучасних механізмів ДПП в економічну практику українських суб'єктів господарювання. До того ж експерти зазначають, що державно-приватне партнерство (ДПП) визначено серед ключових механізмів реалізації нової політики модернізації національної економіки в контексті вирішення важливих проблем соціально-економічного розвитку країни у найближчій перспективі.

Так, відповідно до положень *Концепції розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2013–2018 рр.* стосовно недоцільності приватизації окремих об'єктів державної та комунальної форми власності, які потребують залучення інвестицій приватного сектору для модернізації, визначено, що *виробнича інфраструктура і високотехнологічне виробництво (зокрема, це транспорт і зв'язок, транспортна інфраструктура, енергетичний сектор) є пріоритетними сферами застосування ДПП* [7, с. 6]. Проте слід звернути увагу на те, що в Україні за період 1992–2014 рр. не повною мірою використовуються проекти на засадах ДПП для реконструкції та будівництва автомобільних доріг у формі концесії, а також у транспортному секторі національної економіки у цілому.

Отже, для підвищення рівня організації та вдосконалення нормативно-правового забезпечення процесів, пов'язаних із формуванням та реалізацією інвестиційних проектів у сфері транспорту і транспортної інфраструктури на принципах державно-приватного партнерства (ДПП), пропонуємо з урахуванням експертних оцінок [2; 5; 6] таке:

- абзац шостий частини першої ст. 1 (перелік ознак ДПП) розділу I Закону України «Про державно-приватне партнерство» від 01.07.2010 № 2404-VI необхідно доповнити словами: «Участь приватного партнера у реалізації інвестиційного проекту на засадах державно-приватного партнерства повинна становити не менше ніж 25% від його загальної вартості»;

- необхідно у найближчій час розробити та прийняти нову редакцію Закону України «Про концесії» та гармонізувати його положення із Законом України «Про державно-приватне партнерство» та відповідним законодавством ЄС згідно з положеннями Концепції;

- відповідно до положень Концепції доцільно розробити за участю Національної академії наук України та подати на розгляд до Кабінету Міністрів України проект закону України «Про Стратегію розвитку державно-приватного партнерства в Україні на період до 2030 р.».

Висновки. Все вище викладене дає нам змогу зробити головні висновки з даного часткового дослідження:

- *по-перше*, істотно застарілі положення чотирьох нормативно-правових документів, що регулюють економічні відносини у сфері реалізації проектів у формі концесії в інфраструктурних проектах не дають можливості ефективної реалізації зазначених інфраструктурних проектів на принципах ДПП;

- *по-друге*, незадовільний та низький рівень інституціонального забезпечення органів державної влади та приватного сектору на транспорті та транспортній інфраструктурі ускладнює застосування повною мірою механізмів ДПП для відновлення та модернізації секторів виробничої інфраструктури економіки України.

Усе це дає нам можливість визначити і сформулювати основні напрями подальших наукових досліджень у сфері запровадження та розвитку механізмів державно-приватного партнерства (ДПП) у процесі фінансування стратегічних інвестиційних проектів у країні за пріоритетними видами економічної діяльності, а саме:

- модернізація нормативно-правової бази запровадження та розвитку механізмів ДПП в Україні шляхом подальшої деталізації положень Закону України «Про державно-приватне партнерство» від 01.07.2010 № 2404-VI у відповідних нормативно-правових актах, що потребує подальших наукових досліджень інституціонального середовища в рамках реалізації проектів на принципах державно-приватного партнерства (ДПП) в Україні;

- дослідження питань доцільності та ефективності різних форм реалізації проектів у рамках ДПП (концесія, оренда, лізинг тощо) у фінансуванні стратегічних інвестиційних проектів, у тому числі проектів щодо розвитку та модернізації об'єктів у секторах виробничої інфраструктури національної економіки, а також наукове обґрунтування щодо доцільності їх використання;

- дослідження регіональних особливостей та факторів застосування механізмів ДПП у країні у фінансуванні стратегічних інвестиційних проектів, зокрема великих інфраструктурних проектів (транспортна та енергетична інфраструктура), а також соціальних та гуманітарних проектів у рамках реалізації нової регіональної політики в державі;

- системні наукові дослідження щодо передового міжнародного досвіду стосовно запровадження та розвитку механізмів державно-приватного партнерства (ДПП) у фінансуванні національних інвестиційних проектів, зокрема щодо залучення громадянських організацій та інших інституцій до цього процесу.

У зв'язку із цим сформульовані нами основні напрями наукових досліджень у сфері запровадження та розвитку механізмів державно-приватного партнерства (ДПП) у секторах виробничої інфраструктури економіки України, на нашу думку, будуть сприяти подальшому вдосконаленню теорії та практики у сфері регулювання економіки країни.

**Нормативно-правова база державно-приватного партнерства
у сфері транспорту та транспортної інфраструктури в Україні**

№ з/п	Назва законодавчо-нормативного документу	Зміст та сутність законодавчо-нормативного документу
I. ЗАКОНИ УКРАЇНИ		
1.	Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 01.07.2010 № 2404-VI	Визначає організаційно-правові засади та рамки взаємодії державних партнерів із приватними партнерами та основні принципи державно-приватного партнерства (ДПП) на договірній основі.
2.	Закон України «Про концесії» від 16.07.1999 № 997-XIV	Визначає поняття та правові засади регулювання відносин концесії державного та комунального майна, а також умови і порядок її здійснення для підвищення ефективності використання державного і комунального майна і забезпечення потреб громадян України в товарах (роботах, послугах).
3.	Закон України «Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг» від 14.12.1999 № 1286-XIV	Визначає особливості будівництва та/або експлуатації автомобільних доріг загального користування на умовах концесії.
4.	Закон України «Про угоди про розподіл продукції» від 14.09.1999 № 1039-XIV	Спрямований на створення сприятливих умов для інвестування пошуку, розвідки та видобування корисних копалин у межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони на засадах, визначених угодами про розподіл продукції.
5.	Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення регуляторних бар'єрів для розвитку державно-приватного партнерства та стимулювання інвестицій в Україні» від 24.11.2015 № 817-VIII	Визначає зміни до деяких законів України щодо усунення регуляторних бар'єрів для розвитку державно-приватного партнерства та стимулювання інвестицій в Україні.
II. ПОСТАНОВИ ТА РОЗПОРЯДЖЕННЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ		
6.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про деякі питання організації здійснення державно-приватного партнерства» від 11.04.2011 № 384 («Резолюція 384»)	Визначає механізм підготовки та проведення із застосуванням принципів прозорості, об'єктивності та недискримінаційності конкурсу з визначення приватного партнера для здійснення державно-приватного партнерства щодо об'єктів державної, комунальної власності та об'єктів, які належать Автономній Республіці Крим, визначення переможця Конкурсу та укладення відповідних договорів у рамках здійснення державно-приватного партнерства, передбачених частиною першою ст. 5 Закону України «Про державно-приватне партнерство».
7.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики виявлення ризиків здійснення державно-приватного партнерства, їх оцінки та визначення форми управління ними» від 16.02.2011 № 232 (у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2015 р. № 713)	Визначає Методику щодо виявлення ризиків здійснення державно-приватного партнерства (далі – ризики), їх оцінку та визначення форми управління ними. Зазначена Методика застосовується під час проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства, прийняття рішень про його здійснення, розподіл ризиків між державним і приватним партнерами на кожному етапі здійснення державно-приватного партнерства, укладення договору між ними.
8.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типового концесійного договору» від 12.04.2000 № 643	Згідно з цією Постановою, затверджено Типовий концесійний договір відповідно до ст. 9 Закону України «Про концесії».
9.	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2013-2018 роки» від 14.08.2013 № 739-р	Цим Розпорядженням схвалено та визначено Концепцію розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2013–2018 рр., що визначає систему поглядів, сукупність принципів та шляхи вирішення поставлених завдань у рамках розвитку ДПП в країні до 2018 р.
10.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання державної підтримки здійсненню державно-приватного партнерства» від 17.03.2011 № 279	Цей Порядок визначає процедуру надання державної підтримки здійсненню державно-приватного партнерства (далі – державна підтримка) щодо об'єктів державної власності. Державна підтримка щодо об'єктів, які належать Автономній Республіці Крим, надається згідно з порядком, затвердженим Радою міністрів Автономної Республіки Крим, а щодо об'єктів комунальної власності – згідно з порядком, затвердженим відповідним органом місцевого самоврядування.
11.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до порядків, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2011 р. № 384» від 16 липня 2016 р. № 815	Постанова визначає зміни, що вносяться до Порядку проведення конкурсу з визначення приватного партнера для здійснення державно-приватного партнерства щодо об'єктів державної, комунальної власності та об'єктів, які належать АР Крим, а також визначає Порядок щодо механізму проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства (ДПП).
12.	Постанова Кабінету Міністрів України «Питання Міністерства економічного розвитку і торгівлі» від 20.08.2014 № 459 (Редакція від 16.02.2017, підстава 76-2017-п)	Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України виконує свою функцію спеціально уповноваженого органу з питань державно-приватного партнерства (ДПП), зокрема формує та реалізує державну політику у сфері державно-приватного партнерства в Україні.
III. НАКАЗИ МІНІСТЕРСТВ ТА ВІДОМСТВ		
13.	Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Деякі питання проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства» від 27.02.2012 № 255	Визначає процедуру аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства, зокрема методику, яка визначає основні параметри та показники перевірки ефективності здійснення державно-приватного партнерства.
14.	Наказ Міністерства економіки «Про утворення Міжвідомчої робочої групи з питань розвитку державно-приватного партнерства в Україні» від 31.08.2010 № 1082	Згідно із цим Наказом, утворюється робоча група з представників зацікавлених міністерств та відомств із питань розвитку державно-приватного партнерства в Україні та затверджується її склад.
15.	Наказ Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Положення про конкурсну комісію з проведення концесійного конкурсу на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг» від 28.01.2014 № 61	Це Положення визначає порядок створення, повноваження та порядок роботи конкурсних комісій із проведення концесійних конкурсів щодо надання Державним агентством автомобільних доріг України у концесію автомобільних доріг загального користування.
16.	Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Положення про департамент інвестиційно-інноваційної політики та розвитку державно-приватного партнерства» від 29.04.2013 № 431	Метою діяльності департаменту є розроблення пропозицій та забезпечення виконання прийнятих рішень щодо формування державної політики у сфері інвестиційної діяльності та управління національними проектами (стратегічними проектами, що забезпечують технологічне оновлення та розвиток базових галузей реального сектору економіки України), а також формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері державно-приватного партнерства (ДПП).

Джерело: систематизовано на основі бази даних законодавства України з офіційного веб-порталу Верховної Ради України.
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/tt1001>

Список використаних джерел:

1. Шилепницький П.І. Характеристика ефективності державно-приватного партнерства. Ефективна економіка. 2015. № 10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4370#>.
2. Баталов О.А., Валушко І.В. Особливості застосування державно-приватного партнерства як механізму реалізації нової регіональної політики: аналітична записка; Національний інститут стратегічних досліджень, 2013. 12 с. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1239>.
3. Афанасьєва Л.М. Державно-приватне партнерство як інструмент розвитку інфраструктури: міжнародний досвід та перспективи в Україні. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2015. № 12. Ч. 1.
4. Павлова Г.О. Державно-приватне партнерство: аналіз світового досвіду та шляхи розвитку в Україні. Держава і ринок. 2011. № 3. С. 130–133.
5. Попело О.В. Світовий досвід розвитку державно-приватного партнерства як фактору побудови та ефективного функціонування інноваційної моделі економіки. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2016. № 1(5). С. 63–73. URL: http://journals.stu.cn.ua/problems_and_prospects_economics_management/article/view/75569/71112.
6. Державно-приватне партнерство в системі регулювання економіки: монографія / Т.І. Єфименко, Є.Л. Черевіков, К.В. Павлюк та ін.; за заг. ред. чл.-кор. НАНУ Т.І. Єфименко; НАН України, Ін-т екон. та прогноз. К., 2012. 372 с.
7. «Про схвалення Концепції розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2013–2018 роки»: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.08.2013 № 739-р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/739-2013-p%7C>.
8. Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 01.07.2010 № 2404-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.
9. Закон України «Про концесії» від 16.07.1999 № 997-XIV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/997-14>.
10. Закон України «Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг» від 14.12.1999 № 1286-XIV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1286-14>.
11. Запатріна І. Перспективи використання механізмів державно-приватного партнерства для розвитку залізниць України. Українські залізниці. 2014. № 3(9). URL: <http://www.ukrppp.com/uk/speech>.
12. Procuring Infrastructure Public-Private Partnerships / The World Bank Group Report 2018. 250 p. URL: <http://www.worldbank.org/en/topic/publicprivatepartnerships>.

Пириашвили А. Б.

Институт экономики и прогнозирования
Национальной академии наук Украины

**ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОЕ ПАРТНЕРСТВО КАК МЕХАНИЗМ ФИНАНСИРОВАНИЯ
СЕКТОРОВ ПРОИЗВОДСТВЕННОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВОЙ АСПЕКТ**

Резюме

В статье рассмотрены вопросы развития механизмов государственно-частного партнерства в стране в теоретическом и правовом аспектах. Освещены теоретические вопросы формирования механизмов государственно-частного партнерства в Украине и других странах мира в контексте финансирования секторов производственной инфраструктуры. Рассмотрены особенности нормативно-правовой базы государственно-частного партнерства в сфере транспорта и транспортной инфраструктуры в Украине. Предложены основные направления совершенствования нормативно-правового обеспечения государственно-частного партнерства в стране.

Ключевые слова: государственно-частное партнерство, механизм финансирования, производственная инфраструктура, нормативно-правовая база, инфраструктурный проект, транспортная отрасль, транспортная инфраструктура.

Piriashvili O. B.

Institute for Economics and Forecasting,
Ukrainian National Academy of Sciences

**PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP AS A MECHANISM OF FINANCING
THE PRODUCTION INFRASTRUCTURES SECTORS: THEORETIC AND LEGAL ASPECT**

Summary

The article examines issues of the development of the mechanisms of public-private partnership in the country in theoretical and legal aspects. The theoretical issues of the formation of public-private partnership mechanisms in Ukraine and other countries of the world are covered in the context of financing the production infrastructure's sectors. The peculiarities of the legal base of public-private partnership in the sphere of transport industry and transport infrastructure in Ukraine are considered. The main directions of improving the legal and regulatory framework for public-private partnership in the country are proposed.

Key words: public-private partnership, financing mechanism, production infrastructure, regulatory framework, infrastructure project, transport industry, transport infrastructure.